

ЖАҲОН ИҚТИСОДИЁТИНИНГ ЭНГ ИСТИҚБОЛЛИ СОҲАСИ –

ТУРИЗМНИ РИВОЖЛАНТИРИШ БҮЙИЧА МУҲИМ ТАШАББУСЛАР ИЛГАРИ СУРИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 16 октябрь куни Бутунжаҳон туризм ташкилоти (ЮНВТО)

Бош Ассамблеясининг 25-сессияси очилиш маросимида иштирок этиш учун Самарқандга ташриф буюрди.

Давлатимиз раҳбари дастлаб Имом Бухорий мақбарасини зиёрат қилди. Куръон типловат этилди, дуо үқиди.

Мажмуа ҳозирги кунда янгидан барпо этилмоқда. Бу ергаги курилиш-пардоzlash ишлари кўздан кечирилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев “Буюк ипак йўли” ҳалқаро туризм мажумаси конгресс марказида Бутунжаҳон туризм ташкилоти (ЮНВТО) бўш котиби Зураб Пололикашвилини қабул қилди.

Утрашувда Ўзбекистон туризм салоҳиятини ошириш бўйича БМТнинг ихтиослаштирилган институти билан кўп киррало ҳамкорликни янада кенгайтириш масалалари кўриб чиқилди.

Туризм тармоғини испоҳ қилишда Ўзбекистоннинг стратегик ҳамкорига айланган ЮНВТО билан биргаликда мисли кўрилмаган юксак даражага эришилган катта мамнуният билан қайд этилди.

“Ипак йўлида туризм” брендини кенг ёйиш, жумладан, туризм инфраструктурасини ривожлантириш, мамлакатимизга туризм йўналишларини оммалаштириш, малакалар кадрлар тайёрлашга қаратилган дастур ва ло-

йиҳаларни амалга ошириш борасидаги қўшма саъъ-харакатлар юкори баҳоланди.

Давоми 2-бетда
Ўзбекистон Республикаси Президенти
Матбуот хизмати суратлари.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ БУТУНЖАҲОН ТУРИЗМ ТАШКИЛОТИ БОШ АССАМБЛЕЯСИ 25-СЕССИЯСИДАГИ НУТКИ

Хурматли Бош котиб жаноблари!
Хурматли делегация раҳбарлари!
Хонимлар ва жаноблар!

Бутунжаҳон туризм ташкилоти Бош Ассамблеяси 25-сессиясининг очилиш маросимида барчангизни самимий кутлашдан баҳтиерман!

Ташкилотимизнинг юбилей йилигиши Буюк ипак йўлиниң дурдонаси, Янги Ўзбекистоннинг йирик саъёхлик маскани бўлган ушбу қадимий шахарда ўтказилгаётгани чукур размий маънога эга.

Жаҳон цивилизациялари чорраҳасида жойлашган бу бетакор шахар асрлар мобайнида Шарқ ва Фарби ўзаро бўлгайдиган, савдо, им-фан ва маданиятнинг чинакам маркази бўлиб келган. Машҳур Римга тенгдо бўлган ушбу бокий замин улкан салтанатлар пойтахти, улуг аллома ва мутафаккирлар, азиз авлиё зотлар камол топган

юрг сифатида бизга ҳамиша гурур бағишлайди.

“Ер юзининг сайқали” деб шуҳрат қозонганд, Шарқнинг иккى буюк Ўйониш даври ривожига улкан хисса қўйган Самарқанд буғунги кунда жаҳоннинг замонавий саъёхлик марказларидан бирига айланниб бормоқда. Нуғузли ҳалқаро тадбиримизнинг айнан бу азим шахарда ташкил этилаётгани ҳам фикримизни яққол тасдиқлайди.

Хуш келибиз кўхна вамиша навқирон Самарқандга, азиз меҳмонлар!

Хурматли анжуман иштирокчилари! Мъалумки, туризм соҳаси жаҳон иқтисодиётининг энг ривожлананётган ва истиқболли тармоқларидан бири хисобланади. Глобаллашув жараёнлари инсонларнинг дунё бўйлаб эркин ҳаракатничилигини көрсатади.

Бутунжаҳон туризм кенгаши мъалумотларига кўра, коронавирус

пандемиясидан аввал жаҳон япли маҳсулотининг тахминан 10 фоизи, экспортининг эса 7 фоизи саъёхлик секторига тўғри келган.

Афсуски, пандемия ушбу тармоқка жиддий зарба берди. Натижада туризм экспорти даромадлари сезизларли даражада кисқарди, миллионлаб иш ўринлари йўқотилди.

Бутунжаҳон туризм ташкилоти ва сизлар вакиллари бўлган давлатлар хукуматлари томонидан олиб борилган тизимили ишлар натижасида буғунги кунда глобал туризм кайта оёқга турмокда. Барча мамлакатларнинг биргаликлиди ҳаракатлари ва яқин ҳамкориги туфайли ушбу тармоқ янги муаммо ва тадиҷлар қаршисида ўзининг мослашучан ва барқарорлигини намойиш этмоқда.

Утган йили дунё миқёсида салқам бир миллиард турист хорижга саёҳат қилди. Бу пандемияга қадар бўлган кўрсаткичининг салқам 70 фоизини ташкил этиди. Жорий йилда ушбу рақам янада ўсиши кутилоқда.

Кўнглаб давлатлар ҳозирги мурракаб вазиятида ўз иқтисодиётини тикилаш ва долзарб ижтимоий муммомларни ҳал этишда туризм соҳасига таяномда. Глобал ракобат мұхити кучаймоқда. Бу аббатта бежис эмас: соҳага киритиладиган ҳар бир доллар келгусида 3-4 баробар даромад кептиришини барчангиз яхши биласиз. Яратилаётган ҳар бир янги иш ўрини эса бошқа тармоқларда яна 2 та иш жойини ҳосил килишга имкон беради.

Шу маънода, туризм мамлакатларимизнинг умумий фаровонлиги ва барқарор тараққиётини таъминлашинг мумнидир, десак, мубоблағ бўлмайди. Айни пайтда, у жаҳон халқлари ўртасидаги маданий алмашувларни кучайтирадиган, бағриенглик таомоилларини мустаҳкамлайдиган курдатли воситадир.

Хурматли форум қатнашчилари!

Баҳо Ташкилотимизнинг туризми дунёнинг барча минтақаларида жадал ривожлантириш ва уни жаҳон иқтисодиётини драйверларидан бирига айлантириш йўлидаги фаол саъъ-харакатларини тулиқ кўллаб-кувватлайдигиз.

Унинг соҳадаги янчига ёндашувлари, хизматлар сифатини кескин ошириш бўйича аниқ чора-тадбирлари хамда инфратузилма лойиҳаларига катта кўнглаб оширилди. Айниқса, Ташкилотнинг глобал кун тартибида туризмнинг асосий ўрин эгаллаши, таълим салоҳиятини юксалтириш, камбағалликни қўсқартиришда саъёхлик соҳаси улушини ошириш, кўп томонлама шериклик алоқаларини кучайтиришга қартилган интилишларни барчамизнинг муштарак мақсадларимиз билан уйундир.

Таъқидлаш жоизиги, сўнгги ийларда Бутунжаҳон туризм ташкилоти Янги Ўзбекистоннинг саъёхлик салоҳиятини тўлиқ рўёбга қичариша ишончли ва узук муддатли стратегик ҳамкорига айланади.

Утган даврда мамлакатимиз учун хафзиси туризм бўйича қўшма чоратадирлар ишлаб чиқилди, стартап лойиҳалари амалга оширилди. Шаҳарларимизда Ташкилотнинг минтақавий анкумандлари ўтказиб келинмоқда.

Давоми 2-бетда

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ПЕКИНГА КЕЛДИ

Хитой Халқ Республикаси Раиси Си Цзиньпиннинг тақлифига биноан Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев рафиқаси билан бирга амалий ташриф билан Пекин шаҳрига келди.

“Шоуду” ҳалқаро аэропортида давлатимиз раҳбарини XXР фавқулодда визитлар вазiri Ван Сянси ва бошқа расмий кутуб оғизлайди.

Олий мартабати мемонлар шарағифа иккى мамлакат давлат байроқлари кўтарили, фахрий қоровул саф тортиди.

Ташриф доирасида 17-18 октябрь кунлари давлатимиз раҳбари XXР Раиси Си Цзиньпин ва Хитой Халқ сиёсий

маслаҳат кенгаши раиси Ван Хунин билан музокаралар, бошқа иккى томонлама учрашувлар ўтказиши режалаштирилди.

Ўзбекистон етакчиси “Бир макон, бир йўл” ҳалқаро форумининг очилишида иштирок этади ва ялпи сессиясида нутк сўзлайди.

ЎЗА

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН – ЯШИЛ МАКОНДА БИРГА ЯШАЙЛИК! Ўзбекистон маҳалла фаоллари, нуронийлар, зиёлилар, хотин-қизлар ва ёшлар вакилларининг ҳалқимизга МУРОЖААТИ

Азиз ватандошлар!

Маълумки, Ер саъёраси – башариятнинг ягона Ватани. Ер – хаёт манбаи. Инсон хаёти учун нимаики зарур бўлса, барчасини бўзга мана шу саҳоватли замин инъом этади. Афсуски, бугун сувдан, тупроқдан нотўри фойдалантиш, экологик жиҳатдан зарарли технологияларни кўйлаш оқибатида саъёрамизда икlim ўзгариб, биохилма-хиллик йўқолиб бормоқда. Ер юзидағи 8 миллиаррдан ортиқ инсониятнинг хаёти хаф остида коломда.

Президентимиз Шавкат Мирзиёев яқинда БМТ минбаъридан инсоният ҳаётига таҳдид солаётган учта инқироз – икlim ўзгариши, биохилма-хиллик йўқолиши ва атроф-муҳит ифлослашниши бартараф этишга доир муҳим ташабbusларни ил гарни сурди.

Давоми 3-бетда

БИЗ ВА ДУНЁ

БУЮК ИПАК ЙЎЛИ АНЪАНАЛАРИНИ ТИКЛАШГА КЎШИЛГАН УЛКАН ҲИССА

Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев 17-18 октябрь кунлари Пекинда бўлиб ўтадиган “Бир макон, бир йўл” 3-халқаро форуми тадбирларида иштирок этади.

Форум “Умумий ривожланиши ва фаровонликка эришиш учун “Бир макон, бир йўл” доирасида юкори сифатли ҳамкорлик” мавзусига багишланган. Ўнда савдо-иқтисодий ҳамкорликни ривожланиши, ўзаро бўлгиларни чукурлаштириш, “ящил” Ипак йўлини биргаликда куриш, рақамлаштириш дастурини илгари

Давоми 3-бетда

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ БУТУНЖАҲОН ТУРИЗМ ТАШКИЛОТИ БОШ АССАМБЛЕЯСИ 25-СЕССИЯСИДАГИ НУТКИ

Бошланиши 1-бетда

Яхши ҳабардорсизлар, биз сўнгги илларда ўзбекистонда кенг кўламли, ортга қайтмас тус олган ислохотлар дастурини амалга ошияпмиз. Ўнда асосий эътиборни демократик жамият институтларини мустаҳкамлаш, икти-содиётни либераллаштириш, халқи-мизнинг турмуш даражасини юксалтиришга қаротмадими.

Олий бораётган "очик эшиклар" сий-сатимизда туризм тармогига устувор ахамият беряпмиз.

Салқам юзта мамлакат фуқаролари учун ўзбекистонга визасиз кириш ти-зимини кўплайпмиз. Яна 55 та давлат фуқаролари учун соддалаштирилган электрон виза тартиби жорий этилди.

Биз сайёхлик бизнесининг барча турларини юритиш учун кулай шарт-шароитларни яратдик. Солик ва боххона имтиёзларини таҳдим этдик, кредит ва молиявий ёрдамини кучайтиридик. Янги меҳмонхоналар куриш ва халқаро бренделарни жалб этиш, сайёхлар оқимини кўпайтириш учун субсидиялар ажратилмоқда.

Шу тифайли пандемия чекловларига қарамасдан, биз иккى йил давомидан 800 та инфратузилма лойиҳасини амалга оширидик.

Биргина Самарқанд шаҳрининг ўзида туризм инфратузилмани яхшилаш учун 1 миллиард доллардан ортиқ маблаб инвестиция сифатидан киритилди. Бугунги анхуманимиз ўтказилептган "Илак йўли" сайёхлик маркази ана шундай яирlik лойиҳалардан биридир.

Бундан ташкиари, сайёхлар хавфислигини таъминлаш масадида туризм посижияни ташкил этилди.

"Амирой" қиши курорти, "Афсона-лар водиси", "Зомин" ва "Чорвоқ" дам олиш зоналари кўплаб хориий сайёхлар эътиборини тордагидан халқаро туризм масканларига айланди.

Анъанавий турмуш тарзи ва ноёб хунармандичилика эга бўлган туризм кишлоқлари ташкил этилмоқда.

Сайёхлар учун кулай шароит яратиш масадидаги меҳмонхона ўрнини сони 140 мингтага етказилди, 70 та янги сайёхлик маршурути очилди, 6 та хусусий авиакомпанияни бошлиди.

Сайёхлик соҳасида профессионал кадрларни тайёрлаштира катта эътибор беряпмиз. Ўзбекистондаги 35 та олий таълим мусассасалини халқаро стандартлар асосида малакали мутахасислар тайёрланмоқда.

Самарқандда "Илак йўли" туризм ва маданий мерос халқаро университетида 19 та мамлакатдан келган талабалар таҳсил олмоқда.

Ўзбекистонга келаётган хорижлик сайёхлар сони иккى баробар кўлайди. Туризм экспортидан тушаётган даромад 4 баробар ўсади. Мисол учун, сайёхлар сони бу йил Япониядан — 5 баробар, Хиндистон ва Италиядан — 3,5 баробар, АҚШдан — 2 баробара ортди.

Хисоб-китобларга кўра, жорий йилда мамлакатимизга жами 7 миллион сайдёхлар буоради. Ушбу кўрсаткичини 2030 йилга бориб 15 миллионга, иккى туризм оқимини эса 25 миллионга етказишни режа килияпмиз.

Хурматли хонимлар ва жаноблар!

Кенг кўламли ишларимиз жаҳон ҳаммажамият томонидан апоҳида эътирофа сазовор бўлмоқда. Жумладан, ўзбекистон Бутунжакон туризм ташкилотининг "Энг тез ривожланәтган туризм масканлари" рўйхатида, шунингдек, машҳур "Елгалап" ижтимоий тадқиқот марказинин "Сайёхлик учун энг хавфисиз давлат" рейтингда юкори ўрнларни эгаллаб келмоқда.

Шу билан бирга, мамлакатимиз АҚШнинг "National Geographic Traveler Awards" рўйхатида "Ил янгилиги" ҳамда "Гастрономик туризм" номинацияни галиби бўлди. Ўзбекистон ўтган йили "Жаҳон мусулмон сайёхлари индекси"да "энг кучли саёҳат йўналиши" сифатида тан олindi.

Хурматли анхуман иштирокчilar! Биз ўз олдимизга жуда катта мақсад ва таржаларни кўйғанимиз ва бу борада сизлар билан яқиндан ҳамкорлик қилишга тайёрмиз. Жумладан, Туризмни комплекс ривожлантириш бўйича 2030 йилга бўлган стратегияни ишлаб чиқмоқдамиз.

Бу борадаги асосий йўналиши сифати замонавий туризм ва транспорт инфратузилмасини яратишга устувор ахамият қаратамиз.

Тошкент — Самарқанд ва Навоий — Бухоро йўналишлари учун янга 6 та тез-юар поезд олиб келинади, юртимизда 600 километр кўшимча темир йўллар курилади.

2025 йилдан бошлаб "Тошкент — Хива" тез-юар поезди катнови йўлларда, 2026 йилдан эса ўзбук йўналиши Никус шаҳрига узайтирилади.

Шунингдек, Тошкент — Самарқанд ва Тошкент — Андижон йўналишларида хусусий шерiplik асосида супллик автомагистраллар курилади. Натижада ушбу йўналишлarda манзилга етиб бориши вақти 2 баробар курилади.

2030 йилга қадар янга 56 та замонавий авиаляйнер олиб келамиз ва авиа паркимиздаги самолётлар сонини 100 тага етказамиз. Бундан ташкил этилди.

Сайёхлик бизнесининг барча турларини юритиш учун кулай шарт-шароитларни яраттиди, солик ва боххона имтиёзларини таҳдим этди, кредит ва молиявий ёрдамни кучайтириди. Пандемия чекловларига қарамасдан, иккى йил давомидан 800 та инфратузилма сифатида ташкил этилди.

Сайёхлик бизнесининг барча турларини юритиш учун кулай шарт-шароитlарни яраттиди, солик ва боххона имтиёзларини таҳдим этди, кредит ва молиявий ёрдамни кучайтириди. Пандемия чекловларига қарамасдан, иккى йил давомидан 800 та инфратузилма сифатида ташкил этилди.

Мехмонхона ўрнини сони 140 мингтага етказилди, 70 та янги сайёхлик маршурути очилди, 6 та хусусий авиакомпанияни бошлиди.

Натижада ўзбекистон келаётган хорижлик сайёхлар сони иккى баробар кўпайди. Туризм экспортидан тушаётган даромад 4 баробар ўсади. Хисоб-китобlарга кўра, жорий йилда мамлакатимизга жами 7 миллион сайдёхлар буоради. Ушбу кўрсаткичини 2030 йилга бориб 15 миллионга, иккى туризм оқимини эса 25 миллионга етказишни режа килинган.

Инфратузилмасини яратишга устувор ахамият қаратилишини таъкидлади. Юқори тезлигида хоракатланиша мўлжалланган янги автомобиль ва темир йўллар курилади, авиа-транспорт парки иккى баробар кечайтирилади, авиа-катовнолар сони 4 баробар кўпайди. Катта шаҳар ва сайёхлар кўп борадиган манзиллarda 30 та яирlik тадқиқотида ташкил этилди.

Хорижлик сайёхларни яратишга устувор ахамият қаратилишини таъкидлади. Юқори тезлигида хоракатланиша мўлжалланган янги автомобиль ва темир йўллар курилади, авиа-транспорт парки иккى баробар кечайтирилади. Катта шаҳар ва сайёхлар кўп борадиган манзиллarda 30 та яирlik тадқиқотида ташкил этилди.

Хорижлик сайёхларни яратишга устувор ахамият қаратилишини таъкидлади. Юқори тезлигида хоракатланиша мўлжалланган янги автомобиль ва темир йўллар курилади, авиа-транспорт парки иккى баробар кечайтирилади. Катта шаҳар ва сайёхлар кўп борадиган манзиллarda 30 та яирlik тадқиқотида ташкил этилди.

Хорижлик сайёхларни яратишга устувор ахамият қаратилишини таъкидлади. Юқори тезлигида хоракатланиша мўлжалланган янги автомобиль ва темир йўллар курилади, авиа-транспорт парки иккى баробар кечайтирилади. Катта шаҳар ва сайёхлар кўп борадиган манзиллarda 30 та яирlik тадқиқотида ташкил этилди.

Хорижлик сайёхларни яратишга устувор ахамият қаратилишини таъкидлади. Юқори тезлигида хоракатланиша мўлжалланган янги автомобиль ва темир йўллар курилади, авиа-транспорт парки иккى баробар кечайтирилади. Катта шаҳар ва сайёхлар кўп борадиган манзиллarda 30 та яирlik тадқиқотида ташкил этилди.

Хорижлик сайёхларни яратишга устувор ахамият қаратилишини таъкидлади. Юқори тезлигида хоракатланиша мўлжалланган янги автомобиль ва темир йўллар курилади, авиа-транспорт парки иккى баробар кечайтирилади. Катта шаҳар ва сайёхлар кўп борадиган манзиллarda 30 та яирlik тадқиқотида ташкил этилди.

Хорижлик сайёхларни яратишга устувор ахамият қаратилишини таъкидлади. Юқори тезлигида хоракатланиша мўлжалланган янги автомобиль ва темир йўллар курилади, авиа-транспорт парки иккى баробар кечайтирилади. Катта шаҳар ва сайёхлар кўп борадиган манзиллarda 30 та яирlik тадқиқотида ташкил этилди.

Хорижлик сайёхларни яратишга устувор ахамият қаратилишини таъкидлади. Юқори тезлигида хоракатланиша мўлжалланган янги автомобиль ва темир йўллар курилади, авиа-транспорт парки иккى баробар кечайтирилади. Катта шаҳар ва сайёхлар кўп борадиган манзиллarda 30 та яирlik тадқиқотида ташкил этилди.

Хорижлик сайёхларни яратишга устувор ахамият қаратилишини таъкидлади. Юқори тезлигида хоракатланиша мўлжалланган янги автомобиль ва темир йўллар курилади, авиа-транспорт парки иккى баробар кечайтирилади. Катта шаҳар ва сайёхлар кўп борадиган манзиллarda 30 та яирlik тадқиқотида ташкил этилди.

Хорижлик сайёхларни яратишга устувор ахамият қаратилишини таъкидлади. Юқори тезлигида хоракатланиша мўлжалланган янги автомобиль ва темир йўллар курилади, авиа-транспорт парки иккى баробар кечайтирилади. Катта шаҳар ва сайёхлар кўп борадиган манзиллarda 30 та яирlik тадқиқотида ташкил этилди.

Хорижлик сайёхларни яратишга устувор ахамият қаратилишини таъкидлади. Юқори тезлигида хоракатланиша мўлжалланган янги автомобиль ва темир йўллар курилади, авиа-транспорт парки иккى баробар кечайтирилади. Катта шаҳар ва сайёхлар кўп борадиган манзиллarda 30 та яирlik тадқиқотида ташкил этилди.

Хорижлик сайёхларни яратишга устувор ахамият қаратилишини таъкидлади. Юқори тезлигида хоракатланиша мўлжалланган янги автомобиль ва темир йўллар курилади, авиа-транспорт парки иккى баробар кечайтирилади. Катта шаҳар ва сайёхлар кўп борадиган манзиллarda 30 та яирlik тадқиқотида ташкил этилди.

Хорижлик сайёхларни яратишга устувор ахамият қаратилишини таъкидлади. Юқори тезлигида хоракатланиша мўлжалланган янги автомобиль ва темир йўллар курилади, авиа-транспорт парки иккى баробар кечайтирилади. Катта шаҳар ва сайёхлар кўп борадиган манзиллarda 30 та яирlik тадқиқотида ташкил этилди.

Хорижлик сайёхларни яратишга устувор ахамият қаратилишини таъкидлади. Юқори тезлигида хоракатланиша мўлжалланган янги автомобиль ва темир йўллар курилади, авиа-транспорт парки иккى баробар кечайтирилади. Катта шаҳар ва сайёхлар кўп борадиган манзиллarda 30 та яирlik тадқиқотида ташкил этилди.

Хорижлик сайёхларни яратишга устувор ахамият қаратилишини таъкидлади. Юқори тезлигида хоракатланиша мўлжалланган янги автомобиль ва темир йўллар курилади, авиа-транспорт парки иккى баробар кечайтирилади. Катта шаҳар ва сайёхлар кўп борадиган манзиллarda 30 та яирlik тадқиқотида ташкил этилди.

Хорижлик сайёхларни яратишга устувор ахамият қаратилишини таъкидлади. Юқори тезлигида хоракатланиша мўлжалланган янги автомобиль ва темир йўллар курилади, авиа-транспорт парки иккى баробар кечайтирилади. Катта шаҳар ва сайёхлар кўп борадиган манзиллarda 30 та яирlik тадқиқотида ташкил этилди.

Ўзбекистонга келаётган хорижлик сайёхлар сони иккى баробар кўпайди. Туризм экспортидан тушаётган даромад 4 баробар ўсади. Мисол учун, сайёхлар сони бу йил Япониядан — 5 баробар, Хиндистон ва Италиядан — 3,5 баробар, АҚШдан — 2 баробара ортди.

Хисоб-китобlарга кўра, жорий йилда мамлакатимизга жами 7 миллион сайдёхлар буоради. Ушбу кўрсаткичини 2030 йилга бориб 15 миллионга, иккى туризм оқимини эса 25 миллионга етказишни режа килинган.

Хозирги вақтда мамлакатимизга жами 8 мингдан ортигача туризм оқимини эса 25 миллионга етказишни режа килинган.

Алоқаларимизни ҳар томонлама чукурлаштириш учун кўйидаги таклифларни билдиримокчиман.

Биринчидан, глобал туризмнинг энг долзарб муаммоси — бу туристларнинг кафолатланган хавфисизлик.

ИАДАОЛАР ҚАНЧАЛИК ҲАҚИҚАТ?

АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ СОҲАСИДАГИ ЖАРАЁНЛАР ХУСУСИДА

**Жонибек АЛИЖНОВ,
"Янги Ўзбекистон" мухбери**

Статистик таҳлилларга кўра, бугун дунёдаги энг талаб юкори 10 касбнинг камидаги 7 таси ахборот технологиялари билан боғлиқ. Бойси, замоннинг тезкор ривоҷи, глобаллашув жараёни ва ҳар соҳада рақобат кун сайнай чукибай бораёттани ахборот технологиялари мутахассисларига талабни кескин ошириди.

Ўзбекистонда ҳам барча соҳада рақамлаштириш жараёни изчили жорий этилиши асносида айни касб вакилларига талаб жуда юкори. Бугун ҳар 4 компаниянинг 3 тасидаги малақали IT мутахассис тақчиллиги кузатилмоқда. Мазкур талабни кондириш хамда мамлакатимизнинг жаҳон ахборот технологиялари бозоридаги ўрнини мустаҳкамлаш учун бир катор ислоҳотлар амалга оширилмоқда. Жумладан, жорий йил 22 февралда Президент ҳузурда рақамлаштириш бўйича 2023 йилини вазифалар ва режаларга багишлаб ўтказилган видеосерияни йигилишида сўнгига уч йилда IT соҳасига қаратилган жиддий эътибор натижаси-

да муайян ўзгаришларга эришилгани таъкидланган эди.

Шунингдек, соҳада қилинган ишлар етарли эмаслиги, IT хизмат экспорти кимматини келгусидаги 1 миллиард долларнгача ошириш режалаштирилди. Бунинг учун камидаги 100 минг малақали дастурчи, IT архитектори, оператори ва муҳандисига эҳтиёж борлиги, худудларда юкори тезлиқдан интернет ва мутахассислар учун шарт-шаророт яратиши лозимлиги қайд этилди. Хорижий IT компаниялар куплиши учун замонавий IT касбларга ўйтиши тизимиши тақомиллаштириш, аҳоли ва тадбиркорлар учун энг зарур камидаги 200 та янги электрон хизматини ишга тушириш шартлиги кўрсатилган эди.

Хўш, бу мақсад ва режаларниң амалдаги ижроси қандай кечмоқда?

— Жадал ривожланётган соҳа истиқболидан келиб чиқсан ҳолда, 2030 йилгача IT хизмат кимматини 5 миллиард долларга етказиш кўзда тутилган. Ушбу кўрсатич хорижий мамлакатлар бозоридан Ўзбекистоннинг ўрни ошиб бораёттанидан далолат, — дейди IT Park бозор дириекторининг рақами таълимни ривожлантириш бўйича ўринбосари Маҳлиё Муксинова. — Бугун маҳаллий IT компаниялар дастурлий маҳсулотлар ваби-илювалар ва булутли хизматларни фаол ривожлантиришада. Ҳукумат солиқ ва бошқа имтиёзлар бериси орқали ривожлантиришада. Шунингдек, ёшлар бу касбни осон ғаллашув учун имконият етарили? Бу савол билан Тошкент шаҳридан ANYSOFT IT компанияси раҳбари Шерзод Нортожиевга муроҷаат килдик.

Конидрадиган, балки жамиятта сингиб кетган, хаётни яхшилайдиган ва бизнес самарадорларини оширишада дастурлий маҳсулотлар яратиш имконини беради.

Ахборот технологияларини ривожлантириш, ҳаҷон бозорида ўрнимизни топиш ҳақида жуда кўп гапириялмиз. Бирок бўнинг ҳам ўзига хос талаб ва машҳақат бор. Дунё ахборот технологияларни саноатида юксак обруға еришиш учун, аввало, эн сунгти трендлар даражасида билимга эга кадрлар тайёрлаш талаб этилмоқда.

Хўш, Ўзбекистонда IT соҳасига бўйича ўтишишини умумий ҳолати қандай? Шунингдек, ёшлар бу касбни осон ғаллашув учун имконият етарили? Бу савол билан Тошкент шаҳридан ANYSOFT IT компанияси раҳбари Шерзод Нортожиевга муроҷаат килдик.

Ахборот технологиялари соҳасида таълим самарадорларини ошириш ва салоҳиятиларни тайёрлаш ҳукумат катта сармоя киритмоқда. Мамлакатда дастурлаш, веб ишлаб чиқиш, сунъий интеллект ва бошқа тегисли шуаларни мутасасалари ва IT марказлар ташкил этилмоқда, — дейди Ш.Нортожиев. — 2023 йилнинг биринчи ярмида 28 мингдан ортигина тингловига 205 та IT марказда ўқув курсларни мутаҳассисларни таъминлаштиришада. Шундан бе мингдан ортигина давлат хизматидиди.

2023 йилнинг 9 ойлик якунига кўра, ушбу резидентлар хорижий компанияларни экспорт қўйган IT хизмат кимматини 220 миллион долларга етди.

Хусусан, мазкур хизматнинг 49 филиали АҚШ, 14 филиали Буюк Британия, 10 филиали Европа Иттифоқи давлатлари, 3 филиали БАА ва қолган бошқа мамлакатлар хиссасига турғи келмоди.

Бундан ташкири, мамлакатимизга хорижий компанияларни жалб килиш учун кенг кўлмади чора-тадбирлар кўрилмоқда. Натижада юртимиз ВРО хизмати кўрсатувчи ҳалқаро марказга айланбай бормоқда. М.Муксиновинг таъкидлашча, компания жаҳоннинг машҳур "HP Inc", "Toyota" каби брендлари билан шартнома имзолаган. Жумладан, "Toyota" билан келишишга кўра, 25 мингда яқин иш ўрни яратиш, бе мингдан зиёд ёшни ўтиши ҳамда экспорт кимматини 350 миллион долларга етказишада рақамлаштирилган.

Базэйда ўзбекистонлик ахборот технологияларни мутахассислари буюртмани, асосан, хорижик мижозлардан олади, деган иddaатларни ҳам эшибтиб қоламиз. Ўз навабатида, маҳаллий мижозлар лойиҳаларни хорижиклар компаниялар ёки мутахассисларга буюртма бериши ҳақида ҳам гап-сузлар юради. Бу гапларда жон борми? Ҳақиқатта канчалик тўғри келади.

Ит билим маркази орқали таълим учун мўлжалланган мақсадли кредит хисобига янада кўпроғ йигитлизларини ахборот технологияларни бўйича ўтишини имконият яраттиди.

Хусусан, жорий йилнинг биринчи ярмида 38 миллиард сўмлик максадидан кредит ажраттиди. Айни пайтда bilgi.uz платформасида 50 га яқин ўқув маркази ва 286 ўқув курси мавжуд.

Хоҳловчиларга муддатли тўлов асосида таълим олиши учун максадидан кредит берилади.

Ката ишлар йўлида кичик камчиликлар ҳам будали, албатта. Ахборот технологияларини ривожлантиришада ҳукумат даражасида эътибор қартилаётган бир даврда соҳада мумлакатарни бор-йўклиги билан кизиқиди.

Мутахассислар фикрича, камчиликлар ҳали бор. Уларнинг асосийлашадан бири аёл-қизларни камраб олиш масаласи. Бирок бу масалани ҳам икбий ҳам этиш борасида қартилаётган бир даврда соҳада мумлакатарни бор-йўклиги билан кизиқиди.

Мутахассисларни мутахассисларига кўпроқ жалб этиш мақсадида бир қанча лойиҳаларни ўйла гўйлиди.

Улар аёл-қизларни ишлаб олиш инклюзив мутахассисларига яратиш учун инклюзив мутахассисларига яратишни ташкил ишлаб олишини ўйла гўйлиди.

6 2023 йил 17 октябрь, 215-сон

yuz.uznews

yuz.official

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН

yuuz.uz_news

21 ОКТАБРЬ – ЎЗБЕК ТИЛИ БАЙРАМИ КУНИ

Тили ва ёзув МАВСУМИЙ МАВЗУМИ?

“Она тилимни муаззам ва улуғ десам, эъзозлаб бошга кўтарсан, бунинг боиси ўзимники бўлгани, жонимга яқинлиги учун эмас. Шунга ишонганим, иймон келтирганим учун, менинг ҳам бир-икки тилдан хабарим бўлиб, киёслаш имкониятларим борлиги учундир”, деган эди Эркин Вохидов. Дарҳақиқат, ўзбек тили бойлика бекиёс.

“АВЛОДЛАРГА ХАЗИНАИ БЕБАҲО”

**Соҳибжон ИСЛОМОВ,
қишлоқ хўжалиги фанлари
доктори, профессор**

Тил орқали ҳар бир миллатнинг хулиги, одоби, мавзанийти, маданияти намоён бўлган. Буюк бобокалонимиз Алишер Навоийнинг “Хамса”си хозирганим учиш, менинг ҳам бир-икки тилдан хабарим бўлиб, киёслаш имкониятларим борлиги учундир”, деган эди Эркин Вохидов. Дарҳақиқат, ўзбек тили бойлика бекиёс.

1989 йил 21 октябрда ўзбек тилига давлат тили макоми берилди. Тил ҳақидаги конун она тилимизни асрар-аввалиш, уни янада оммалаштириш учун мухим ҳукукий асос бўлди. Давлатимиз раҳбарининг 2019 йилдаги “Ўзбек тилининг давлат тили сифатидаги нуфузи ва мавзенини тубдан ошириш чора-тадбирлари тўғрисида” га фармони соҳани янги босичча олиб чиқди. Ҳужжат билан Вазирлар Маҳкамаси хузурида Давлат тилини ривожлантириш департamenti ташкил этилди. Бу, ўз наебатида, жамиятимизнинг барча жабхапарida давлат тили — ўзбек тилининг соҳи ҳолда тўлақонли амал кўлиниши ўйлайдиги ислоҳотларнинг дебо-часи бўлди. Ҳозир ушбу йўналишда 2020-2030 йилларга мўжталланган концепция ва алоҳида шаҳта жорий этилмоқда.

Президентимиз 2020 йилда БМТ Бош Асамблеясининг 75-сессиясида илк бор ўзбек тилида нутгут сўзлади. Жорий йилнинг 19 сентябрь куни Нью-Йорк шаҳрида бўлган 78-сессияда эса ўзбек тилини яна бир бор ўзксак минбардан янгради. Бу инсонга ўзгача турур-иiftixor бағишланиш билан бирга, ўзга ҳалқларнинг тилимизга нисбатан ҳурмат ва эҳтиоримини янада юксалтирганига шубҳа йўқ.

Бундай тарихий воеа, албатта, аҳолисининг 60 фоизига яқин қисмини ёшлар ташкил этади-

жакиматни маданиятини таъминлаш, мазкур тилини давлат тили мақомиден салоҳиятни изилит ва тўлиқ рўбига чиқариш мухим вазифа.

Хар биримиз она тилимизга эътиборли бўлишимиз, уни ардокашимиз, эртамиш өзларига бутун гўзалиги билан етказишидек улкан масъулиятни ҳис килмогимиз лозим. Бу иш бўғунги авлондин келажак авлод олдидағи энг мукаддас бўричиди.

Шоир Миртемир таъбири билан айтганда: *Она тилим — онаконим тили бу,
Бешикданон синган жону кулокка.
Элу юртим, хонумоним тили бу,
Қадимликда ушар он тупроқка.
Боболардан бизза мероз зизу тил,
Авлодларга ҳазинаи бебаҳо.*

Ўзбек тили — ўзбекистон тили! Жамиятимизнинг ҳар бир аъзоси, унай қандай мутахассис бўлишидан қатъи назар, юрт тилини эъзозламоғи, чукур билимни керак. Зоро, она тилига ҳурмат, меҳр ва эҳтиор билан вояга етган фарзанд Ватанига, ота-онасига, юртнинг ўтишино қадриятларига ҳам шундай муносабатда бўлади.

Гаёниги йилларда дунёда ўзбек тилини ўрганишга кизиқиши кескин орти, уни ўрганиш географияси кенгайди. Хусусан, ўзбек тили АҚШ, Буюк Британия, Германия, Франция, Швейцария, Россия, Украина, Хитой, Япония, Жанубий Корея, Ҳиндистон, Туркия, Афғонистон, Озарбайжон, Тоҷикистон, Қозогистон, Туркманистон, Қирғизистон каби давлатларнинг 60 га

“Янги Ўзбекистон” ва “Правда Востока” газеталари таҳририяти” ДУК

МУАССИС:
Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси

Қабулхона: (71) 233-56-33 Девонхона ва эълонлар: (71) 233-70-98

Бош мухаррир:
Салим ДОНИЁРОВ

Тахририята келган кўлъемалар тақриз қилинмайди ва муаллифа гайтийлариди. Газетанинг етказиб берилшиш учун обуани расмийлаштирган ташкилот жавобар.

Газета тахририят компьютер марказида саҳифаланди. Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифрати чоп этилишига “ШАРҚ” НМАК масъул. Босмахона телефони: (71) 233-11-07

E-mail: info@yuz.uz Веб-сайт: www.yuz.uz: (71) 233-47-05

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси хузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2020 йил 13 январда 1047-рекам билан рўйхатга олинган.

Нашр индекси — 236. Буортма Г-1046.

Ҳажми — 3 табоб. Оғсет усулида босилган. Қозғ бичими А2. Босхона келишилган нарҳда.

“ШАРҚ” нашриёт-матбаба акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди.

Босмахона манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41-үй.

бориб, ўкувчини беҳдиридик. Тилимиз барча жаёнда фаол кўлланишига эришмаганимизча, њеч қандай сифат ва самара бўлмайди. Тил тактикаси тараққиёт стратегиясининг таъсиричан ва инновациян механизмидир. Омма тушундиган халқил тилда галириб, уларни истиқболи масада мажаласида олдиришига олсанкина, дадил кадамлар билан олдирини интилизади. Бунинг учун ўзлика эга бўлиши халқат берувчи омилларга локайд бўлмаслигимиз керак.

Ёшларда ўзбек тилини ўрганиша қизиқиши ва эҳтиёж уйотилиши шарт. Бунинг мухим омили масофавий таълим, мустакил ўрганиша йўналтирилган видеодарсларни кўпайтириш ва интернет-тармокларига жойлаштириши.

Ҳар ийли тил байрами тадбирларини ўтказмиз, ОАВ орқали ёритамиз. Амалда қандай? Узимизга ўзимиз савол берайлик. Минбар, микрофон ва видеокамера орқали жамоага юзланниб, эмин-эркин мухоҳаза билдиришга, сўз айтишига кобилмиз? Оғзаси ва ёзма нутк маданияти қоидарига риоя этиб, фикри бемалол баён эта оламизим? Ағфуски, ижобий жавоб йўқ.

Шунинг учун ҳам тил ва ёзув масаласи жиддий муммодир. Саводхонлик белгиси оғзаки ва ёзма нуткда фикри тўла инфода этишинга юзлантиди. Энди оммани янги алифбога ўргатишга таъёрлаш керак. Токи, улар кўнмила хосил килсин.

Таассуфи, кирил алифбосида ёзиша ёзиша ўзда шундай сабабида эмас эди. Ёзув масаласи ҳам худди шундай. Лотин ёзувига асосланган алифбодаги имломизда барча тўғри ёзишига эришиш чорапарни кўриб чиқиши зарур. Ривожланган давлатларнинг аксариятида саводхонлик масаласига жиддий эътибор килиниади. Ҳатто ана шу мақсадда ташкил этилган тип ва ёзув рутбасини назорат ва химоя қиласидаган ташкиллар пор. Негадир биз бу масалага уччалик эътибор килиниади. Саводхонникин сингириш механизми тараққиёт этган кўпил давлатларнинг мухим муммалоридан саналгани аниқ. Бу фволият уларда турил ёш, соҳа ва қасби йўналишлар бўйича амалга ошириллади. Ийлинг ҳар чорагида омма саводхонлигини кузатиш, текшириш мазмумида тадбирлар турлиларди. Ҳудди шундай мусассалардан Буюк Британиядаги National Literacy Trust (Миллий саводхонлик фон-

**Рахимбой ЖУМАНИЁЗОВ,
профессор**

Ўзбекистонда “Давлат тили ҳақида” ги конун қабул қилинганинга 34 йил тўляпти. Бундан тўрт йил мұқаддама эса Президентимизнинг мазкур конун қабул қилинганинг ўттиз йилларигини кенг нишонлаш тўғрисидаги қарор чиқсанда. Бу тарихий ҳужжат бундан кейин она тилимиз ҳозигозда эмас, балки амалда тўла мустаҳкам ҳукукий асос ва ўзсак макомга эга бўлиши, ўзбек тили ҳаётимизнинг барча жабхапарida — давлат ва жамият бошқаруви, давлатлараро муносабатлар, илм-фан, таълимтарбия, тиббиёт, маданият ва санъат соҳаларидан фаол қўлланнишни, ҳатто халқаро минбарлардан баралла янгриши борасида катта аҳамият касб этгани рост.

Она тилимизнинг тарихий илдизларини чурк ўрганиш, уни илмий асосда ҳар томонлама рivoқлантириш ва кўлланыш доирасини кенгайтириш, филолог, кадрлар тайёлаш борасидаги қатор ижобий ишларни таъкидламай иложи йўқ. Лекин очигидан айтиш керак, бу ҳали етариш эмас. Ҳалқимизнинг айрим таъкидларда эътиборсизлик, тилдан тўғри фойдалана олмаслини ҳолатлари мавжуд. Бу уларнинг оғзаки нутқида ҳам, ёзма нутқида ҳам яқол сезилади. Тўғри ёзиши ва тўғри сўзлаш борасида етаришча сабаби оғзаки.

Иттиҳодириз аданбайтшунос ва ношир Санжар Назарининг келтирган факти ва изоҳлари бу борада катта кийматга эгалигин таъкидлаш ўринни: “Одамнинг (барча ҳайвонотнинг ҳам) вужудини жон тарх этага, тана ўз-үзидан емирилишини бошлайди. Бир-икки ойда буткул тамом бўйли, таниб ғулмас ҳолга кепади. Миллат учун тил ана шу мақсадда ташкил этилган тип ва ёзув рутбасини назорат ва химоя қиласидаган ташкиллар пор. Негадир биз бу масалага уччалик эътибор килиниади. Саводхонникин сингириш механизми тараққиёт этган кўпил давлатларнинг мухим муммалоридан саналгани аниқ. Бу фволият уларда турил ёш, соҳа ва қасби йўналишлар бўйича амалга ошириллади. Ийлинг ҳар чорагида омма саводхонлигини кузатиш, текшириш мазмумида тадбирлар турлиларди. Ҳудди шундай мусассалардан Буюк Британиядаги National Literacy Trust (Миллий саводхонлик фон-

ди) ва АҚШда Key to Literacy (Саводхонлик калити), Россиядаги Центр грамотности (Саводхонник маркази) ташкилларни мавжуд. Улар халқнинг саводхонлик даражасини ҳар чорагида назорат килип турлади.

Айрим ёшларнинг интернет тармокларидаги ёзишиларни кўриб, юрагигида таъкидларни келишини кетади. Савод масаласи наҳотки шу ҳолатга келип қолган бўлса!

“Ўзбек тилининг ҳам бўлиғи” таъкидларни келишини кетади. Ҳарикий тилларни билиш керак, лекин, авваламар, ўз тилини билиш керак, мажбур, мажбур, мажбур”, деган ўтиш эса даъват ўрнидадир. Тилсиз миллат емирилишга келиб.

Ҳарикий тилларни билиш керак, лекин, авваламар, ўз тилини билиш керак, мажбур, мажбур, мажбур”, деган ўтиш эса даъват ўрнидадир. Ҳарикий тилларни билиш керак, лекин, авваламар, ўз тилини билиш керак, мажбур, мажбур, мажбур”, деган ўтиш эса даъват ўрнидадир. Ҳарикий тилларни билиш керак, лекин, авваламар, ўз тилини билиш керак, мажбур, мажбур, мажбур”, деган ўтиш эса даъват ўрнидадир.

Бунинг учун таълими мусассаларидаги тил коидаларини чукурлаштиришдан кўра ўқувчиларда фикри равон етказиш, кўнимка ва малака хосил килишади. Ҳушингдек, эчинлар иштироқидаги тадбирда “Ўзбекистоннинг чет элдаги ёлчиси бўлса-юз ўзбек тилини билмас, бу ҳалқимизга хиёнат эмасми?”, деган фикри бизни жиддий ўйлантириши керак.

Ҳарикий тилларни билиш керак, лекин, авваламар, ўз тилини билиш керак, мажбур, мажбур, мажбур”, деган ўтиш эса даъват ўрнидадир. Ҳарикий тилларни билиш керак, лекин, авваламар, ўз тилини билиш керак, мажбур, мажбур, мажбур”, деган ўтиш эса даъват ўрнидадир. Ҳарикий тилларни билиш керак, лекин, авваламар, ўз тилини билиш керак, мажбур, мажбур, мажбур”, деган ўтиш эса даъват ўрнидадир.

Бунинг учун таълими мусассаларидаги тил коидаларини чукурлаштиришдан кўра ўқувчиларда фикри равон етказиш, кўнимка ва малака хосил килишади. Ҳушингдек, эчинлар иштироқидаги тадбирда “Ўзбекистоннинг чет элдаги ёлчиси бўлса-юз ўзбек тилини билмас, бу ҳалқимизга хиёнат эмасми?”, деган фикри бизни жиддий ўйлантириши керак.

Ҳарикий тилларни билиш керак, лекин, авваламар, ўз тилини билиш керак, мажбур, мажбур, мажбур”, деган ўтиш эса даъват ўрнидадир. Ҳарикий тилларни билиш керак, лекин, авваламар, ўз тилини билиш керак, мажбур, мажбур, мажбур”, деган ўтиш эса даъват ўрнидадир. Ҳарикий тилларни билиш керак, лекин, авваламар, ўз тилини билиш керак, мажбур, мажбур, мажбур”, деган ўтиш эса даъват ўрнидадир.

Бунинг учун таълими мусассаларидаги тил коидаларини чукурлаштиришдан кўра ўқувчиларда фикри равон етказиш, кўнимка ва малака хосил килишади. Ҳушингдек, эчинлар иштироқидаги тадбирда “Ўзбекистоннинг чет элдаги ёлчиси бўлса-ю